

ZPRAVODAJ

plzeňské diecéze

11/2014

LISTOPAD

Já o studnici vím,

jež vody rozlévá i v temné noci.

Tu věčnou studnici může ukrývat stín,
kde vždycky najdu ji, já spolehlivě vím
i v temné noci.

Snad bez počátku je, snad ani nemá dna,
však dobře vím, že vše v ní počátek svůj má
i v temné noci.

Vím, že nic nemůže být v světě krásnější,
že zem i nebesa tam žízeň konejší
i v temné noci.

Vím, že je bez konce té studny hlubina
a její podstatu že člověk nepozná
i v temné noci.

Jas této studnice se nikdy nemění
a světlo veškeré vychází pouze z ní
i v temné noci.

Ta věčná studnice je chlebem života
a život dává nám jsouc uvnitř ukryta
i v temné noci.

Je zde a svolává všechno, co živé je,
ať blíže přistoupí a z ní se napije
i v temné noci.

Ta živá studnice, po které toužil jsem,
zde v chlebě života mi bude pokrmem
i v temné noci.

sv. Jan od Kříže

kresba Daniel Ladman

Aktuálně

Slovo otce biskupa

Milí bratři v kněžské a jáhenské službě, milé sestry a milí bratři, sloužící v naší diecézi!

Srdečně Vás zdravím. Děkuji všem, kteří jste na mne v uplynulých týdnech pamatovali svými modlitbami, přáními a dary. I já jsem na všechny pamatoval a pamatuji v modlitbách a při mších svatých.

Ted' je však čas podívat se na to, co nás, tj. diecézi, čeká. Níže se můžete z dopisu pana nuncia dozvědět o odpovědi svatého otce na moji abdikaci. Je to ta nejpříznivější eventualita, spočívající v tom, že zůstávám v úřadě diecézního biskupa až do vyhlášení jména mého nástupce. Nejpříznivější — myslím především pro diecézi, protože lze během té doby pokračovat v započatých a dosud nedokončených akcích, zvláště ve vizitaci farností (chybí ještě vikariáty Plzeň-jih, Plzeň-sever a Karlovy Vary) a v diskusi nad mým dopisem o evangelizaci a ekonomice, rozslaným všem věřícím v diecézi před rokem, ze které už vyplynuly a, jak doufám, ještě vyplynou dobré iniciativy k prospěchu diecéze.

Ted' je však velmi důležité, aby se celá diecéze modlila — jak kdosi vtipně poznamenal: ve vlastním zájmu — za dobrou volbu mého nástupce a za jeho požehnané působení. V příloze ACEPu přikládáme tři modlitby s tímto zaměřením a prosíme, abyste je rozmnožili ve farnostech a povzbuzovali farníky, aby se takto nebo podobným způsobem naléhavě modlili.

Apoštolská nunciatura si vyžádala adresář diecéze, aby mohla oslovit některé z Vás (domnívám se především okrskové vikáře, členy kněžské rady a sboru konzultorů, případně členy pastorační rady diecéze, kněze, jáhny i laiky) a požádat Vás o návrhy na osobu budoucího biskupa. Přitom je vždy třeba svůj návrh doplnit podrobnějšími in-

formacemi o kandidátovi, případně o jeho vlastnostech, pro které ho navrhuje. Korepondence se vede italsky, případně anglicky, ale pan nuncius zdůraznil, že je možno odpovídat i česky, že si sami pořídí překlady. Takže Vás prosím, abyste promýšleli vhodné kandidáty, diecézní i řeholní, působící v naší diecézi i mimo ni, a v případě, že budete tázání, dali před Bohem podle svého přesvědčení ta nejvhodnější jména kandidátů. Nebylo by vhodné dělat z toho předvolební kampaň, v církvi platí jiné zásady než v politice, a navíc, budete-li tázání, budete potom vázáni papežským tajemstvím, jehož porušení je těžkým hříchem. O vlastnostech kandidáta na biskupa pojednává především kánon 378 CIC.

Především však to vše svěřujeme do rukou Božích. Vždyť je to Jeho církev a Jemu na ní záleží! Vyprošuji Vám všem hojné Boží dary pro Váš život i pro Vaši službu Božímu lidu.

V Kristu Ježíši, našem Pánu

váš bratr a biskup + František

(převzato z ACEP 10/2014)

Odpověď na abdikaci

Vaše Excellence,

dovolte, abych Vás informoval, že svatý Otec František přijal, s formulí „nunc pro tunc“ Vaši abdikaci na úřad plzeňského biskupa, kterou jste předložil v dopise 22. září.

Sděluji tedy, že Svatý Stolec Vám uděluje možnost setrvat ještě jeden rok v pastoračním vedení diecéze (rozumí se do vyhlášení nového biskupa). Mezitím se tato Apoštolská nunciatura postará o hledání vhodného kandidáta a zahájí obvyklý kanonický proces pro určení nového plzeňského biskupa.

Z mé strany, Excellence, Vám vyjadřuji své upřímné blahopřání k věrné službě, kterou jste až doposud vykonal, stejně jako k velkorysé ochotě nadále pokračovat ve vedení této části

Božího lidu, a rád bych Vám též popřál dobré zdraví a vše dobré od Pána.

Využívám této příležitosti, abych Vám vyjádřil svou úctu,

Giuseppe Leanza, Apoštolský nuncius, Praha

• List biskupů o pomoci trpícím křesťanům

Draží bratři a sestry,

celý svět je zneklidněn událostmi na Blízkém východě, v mnoha zemích Afriky (především v Nigérii, Sředoafrické republice a Jižním Súdánu) i na Ukrajině. Na těchto místech trpí lidé ve válkách rozpoutaných mocnými či netolerantními lidmi. Dnes je na celém světě pronásledováno až 200 milionů křesťanů a více než 100 tisíc z nich je každoročně umučeno nebo zabito. Dnešní pronásledování má více obětí než pronásledování v dobách prvních křesťanů. Hlavními pronásledovateli jsou režimy založené na komunistické ideologii či náboženském fundamentalismu, zvláště pak islámském.

Jako křesťané silně vnímáme, že trpí naše sestry a bratři, členové naší rodiny. Nemůžeme být lhostejní, ani nestačí náš soucit nebo nárek, protože by nebyl upřímný, kdybychom nevyužili prostředky pomoci, které máme. Proto vás upřímně prosíme o intenzivní modlitby za mír a ukončení utrpení křesťanů. Mají-li být ovšem naše modlitby účinné, je třeba, abychom k nim dodali naše křesťanské svědectví života a úsilí proměnit naši společnost evangeliem. Nebudeme-li jako národ

žít podle Božích přikázání, ani my nemáme jistý současný mír a blahobyt.

Také vás prosíme: Obracejte se na naše politiky s výzvami, aby se více angažovali pro spravedlnost a mír ve světě, pro lidská práva a pomoc trpícím. Ať nemají strach připojit se k sankcím vůči agresorům, ani když to bude znamenat omezení našich obchodů a od každého z nás to bude vyžadovat nějakou oběť. Pro naši zemi od nich požadujte rozhodování v souladu s morálkou a zásadami Desatera Božích přikázání.

Každoročně prožíváme šestou neděli velikonocní jako den modliteb za pronásledované křesťany, ale v této situaci se od nás čeká víc. Proto prosíme, abyste se zapojili **do dne postu za mír na Blízkém východě, v afrických zemích a na Ukrajině, který vyhlášíme na pátek 31. října**. V prvním listopadovém týdnu se účastněte dle svých možností také prosebných adoračních pobožností, a každý den v poledne se spojte v modlitbě za mír alespoň krátkou modlitbou.

Těm, kteří přišli o domov, všechen majetek a trpí hladu, je nutné pomoci i našimi dary. Proto **ve spolupráci s Charitou ČR vyhlášíme celonárodní sbírku** na pomoc lidem v těchto zemích. Prosíme, abyste ukázali svou velkorysost. Věříme, že nás Pán vyslyší, vždyť on slíbil, že vyslyší ty, kdo budou v jeho jménu společně prosit za jednu věc, na které se shodli podle Boží vůle. Děkujeme všem, kteří se zapojí, a všem žehnáme

biskupové českých a moravských diecézí

Láskou k jednotě

33. OVOCE

Redaktorka: Dnes spolu se mnou u mikrofonu zasedli čtyři hosté: profesor teologie (T), historik (H), katolický kněz (K) a kolegyně novinářka (N). Pokusíme se poodhalit téma unionistických sjezdů. V prostředí, které bylo

prodchnuto myšlenkou na možnost sjednocení křesťanů, se přece jen na začátku 20. století objevily jako nový fenomén.

K: Poprvé se křesťanští bratři setkávají na poli teologického dialogu bez příměsi politických nebo národnostních cílů, které na růz-

ných sjednocovacích akcích mnohdy zatlačily ryze náboženské otázky do pozadí.

znak arcibiskupa Stojana

T: Pro katolickou církev nastává zlom. „Vždy věrná“ katolická Vídeň (a nejen ona) za přispění liberálního tisku dělá církvi mnoho potíží. V seminářích i řádech se začíná živě proje-

vovat slovanský prvek. Se změnami hranic ve prospěch carského Ruska se mění i situace katolíků východního obřadu. Východ (Moskva) označuje unii z roku 1596 za národní zradu a připravuje plán na zrušení řádu basiliánů.

H: Pro Stojana i jeho spolupracovníky však nebylo prvořadé, jak bude rozřešena vědecká otázka lokalizace Velehradu nebo Metodějova hrobu. Přícházeli s myšlenkou duchovního významu, vztahu ke středisku apoštolského působení soluňských bratří, u nichž musíme hledat pravé kořeny unionismu.

N: Sám Stojan v roce 1910, kdy už proběhly dva sjezdy, řekl, že musíme začít mluvit jako manželé, kteří zažívají krizi. Když spolu ti dva mluví, a třeba se i hádají, je vždy naděje. Tak je naděje možná i pro nás, že se dáme do řeči.

R: Velkých sjezdů bylo celkem deset, sedm z nich se konalo na Velehradě, tři pak v USA. Vše to začalo 25. července 1907.

K: Ne tak docela. Již jsme mluvili o bohosloveckých sjezdech, Apoštolátu. Neměli bychom zapomenout na „lidi v pozadí“ Jedním z nich byl zakladatel Cyrilometodějského družstva Velehrad a po tři roky (1899–1902) rektor zdejší jezuitské koleje P. Jan Cibulka.

R: Ano, nechal přece vystavět nový klášterní trakt, kde se pak sjezdy konaly.

H: Na první přijíždí 76 delegátů z národů střední a jihovýchodní Evropy, jsou mezi nimi i vysocí katolíci i řeckokatolíci hodnostáři.

N: Zatím však chybí zástupci pravoslaví.

K: Patronát nejen nad tímto prvním sjezdem převzal olomoucký arcibiskup František Bauer. Předsedal mu vzdělaný a uznávaný řeckokatolický metropolita Lvova a Haliče Andrej Šeptyckyj, který je spolu se Stojanem autorem myšlenky uspořádat tato vědecké setkání.

Jan Vilímek: František Bauer, arcibiskup ol., 1884

T: Pro práci sjezdu jsou od počátku prosazovány dvě základní linie. Poskytnout zástupcům východních církví příležitost seznámit se s katolickým Západem a naopak. Dále pak možnost nestranně studovat sporné otázky v oblasti teologie i praxe.

R: Nemůžeme zde hovořit podrobně o všech referátech a diskusích, ale můžeme se je pokusit nějak přehledně shrnout.

H: Za hlavní bychom mohli považovat začátek, jak už jsme zmínili: dali se do řeči.

Sedli, bádali, diskutovali a dohodli se, že se znovu sejdou. To není málo.

N: Další sjezdy se měly konat co dva roky.

T: Organizační výbor však nezahálel, protože jednotlivé referáty byly vydány tiskem v revue *Slavorum litterae theologicae*.

K: Pro přečtení bychom si měli zopakovat latinu, protože se jednalo o latinsky psanou přílohu *Časopisu katolického duchovenstva*. Z každého sjezdu byla vydána i kniha, tzv. Acta I–VII Conventus Velehradensis, kde je popis celého jednání sjezdů, jednotlivé referáty, meditace před Nejsvětější svátostí i posřehy některých účastníků.

R: Kdo chce, vydá se do knihovny, my skočíme do roku 1909 — přinesl něco nového?

N: Vzrostl počet účastníků, přijeli delegáti z Francie i zástupci pravoslavné církve: např. protojerej ruského velvyslanectví v Berlíně Alexej Malcev . . .

K: Toho poznali také v Mariánských Lázních, kde v roce 1902 světil nově postavený pravoslavný chrám sv. Vladimíra.

T: Přínosem pro budoucí práce sjezdů bylo ustanovení vědecké společnosti *Academia Velehradensis*. Velký kus práce v ní odvedl slovinský jazykovědec a teolog prof. František Grivec, který aktivně působil na Velehradě.

H: Pro shrnutí práce sjezdů a její prezentace vědeckému světu začala Akademie vydávat sborník *Acta Academia Velehradensis*. Od roku 1911 nahradil přílohu *Časopisu katolického duchovenstva*.

R: Do začátku první světové války se konal ještě třetí sjezd v roce 1911.

N: Jako seminarista se ho účastnil v Itálii studující budoucí exarcha ruské katolické církve východního obřadu a mučedník Leonid Fjodorov.

K: Tato církev nebyla v Rusku povolena.

H: Dekret o náboženské svobodě z roku 1905 ji sice nepovoloval činnost, ale v Petrohradě existovala řekněme poloilegální skupi-

Blahoslavený Leonid Fjodorov

na ruských katolíků východního obřadu, která byla tolerována.

T: Poprvé pozvání přijal francouzský jezuita Michael d'Herbigny, ve 20. a 30. letech vlivná osoba ve Vatikánu v záležitostech týkajících se Ruska.

K: Zdálo by se, že už nebylo potřeba nic zakládat a sjezdová práce se dostala do správných obrátek.

H: Přece jen tak jednoduché to nebylo. Podobně jako Šeptyckij při zahájení druhého sjezdu, obhajoval i zde Stojan v zahajovací řeči sjezd jako ryze církevní záležitost.

T: Je nutné, řekl tehdy výkonný předseda sjezdu, distancovat se od všech snah, které by chtěly učinit z těchto setkání politické agitační sjezdy v duchu panslavismu.

R: Tedy ideje jednoty slovanských národů na základě politického uskupení, kulturní vzájemnosti, pod vedením a ochranou mocného Ruska, jak to těsně před válkou propagoval v tzv. Slovanské ústavě Karel Kramář.

N: Stojan ale nešetřil ani vlastní církev, které velmi vytýkal snahy modernistické.

K: Zajímavé je podívat se i na to, kdo a jak tehdy informoval o velehradských sjezdech.

H: Největším kritikem a odpůrcem sjezdů tak, jak byly koncipovány, nebyla východní pravoslavná církev, ale český liberální tisk.

N: „Západu i Východu ubývá oveček, proto strkají hlavy dohromady, významně na sebe mrkají, střikají kropáčem, kadí kadičem ... Nepoddajná hierarchie římská podává aspoň prsty nenáviděnému protivníku, hierarchii ortodoxní církve východní. Tento církevně–politický, čistě klerikální smysl mají schůzky unionistů ...“

R: To psaly Lidové noviny 8. srpna 1909 o druhém sjezdu.

T: Vratme se k naší práci. Čtvrtý sjezd byl naplánován na konec července roku 1914.

H: Ale sarajevský atentát a události následující umožnily konat jen menší porady.

K: Přesto se v období do dalšího sjezdu stalo několik důležitých událostí:

T: Nejdůležitější výsledek dosavadní práce se projeví v Římě. Papež Benedikt XV. vydá v roce 1917 dva dekrety.

N: Prvním ze dne 1. května je ustanovena nová Kongregace pro Východní církev.

H: Po padesáti letech se její název v souvislosti s výsledky posledního koncilu změní do množného čísla.

T: Druhý dekret vyjde 15. října a zakládá se jím Papežský Orientální Ústav jako místo pro akademické studium otázek Východu. Později je jeho vedení svěřeno jezuitům.

K: Dodnes zde působí řada Čechů a Slováků, tím „nejslavnějším“ byl bezesporu kardinál Tomáš Špidlík.

R: Ani Velehrad nepřišel zkrátka. Po více než tisíci letech se sem vrací slovanská bohoslužba a na slavnost svatých věrozvěstů roku 1920 je zde poprvé sloužena hlaholská mše.

H: V dubnu r. 1921 se z kněze a senátora

Stojana stává desátý arcibiskup olomoucký.

K: Ve službě ho Pán nechá dva roky a povolá ho do svého království.

N: Na závěr zmiňme i jeden praktický krok na straně katolické.

T: V roce 1919 přijímají redemptorističtí kněží P. Metoděj Dominik Trčka (blahoslovený r. 2011) a P. Stanislav Nekula byzantský obřad a působí mezi řeckokatolíky na východním Slovensku.

H: Z jezuitů byl v roce 1939 východním obřadem vysvěcen na kněze student Velehradské koleje a pozdější profesor Papežského Orientálního Ústavu Josef Olšr, jehož musíme ocenit za nesmírnou práci na poli cyrilometodějského výzkumu.

R: Čas vymezený pro naše dnešní setkání bohužel vypršel. Hostům děkuji za to, že nám alespoň trochu přiblížili atmosféru prvních tří kongresů a s vámi, kteří jste vydrželi až do konce, se budu těšit u dalšího pokračování.

P.S. Hosté nebyli vybráni náhodně, jsou to autoři zdrojů, ze kterých jsme čerpali. Při dnešním pokračování jsme se nechali inspirovat modelem, který používají autoři a interpreti Toulek českou minulostí. Soluňským bratrům věnovali hned několik dělů. *Petr Mecl*

Vlad. Matoušek: sousoší Cyrila a Metoděje, Brno

Představujeme

sedmdesátníka Josefa Kaše — 2. část

Jak se ti líbí papež František?

Od první chvíle po zvolení mne papež fascinoval svou bezprostředností, nenásilnou komunikací, snahou navázat vztah s lidmi. Oceňuji to, jak velkolepou, ale dnešnímu životu vzdálenou (a někdy strnulou) liturgii dokáže jednoduchostí změn oživit. Vidím na něm radost z evangelia, radost z Boha, radost ze života, radost ze služby potřebnému člověku.

V čem vidíš naději pro církev v diecézi?

Věcí, v kterých bych viděl naději je mnoho, ale ať to беру z jakékoli strany, myslím si, že církev se v brzké budoucnosti u nás v diecézi buď vydá cestou, kterou já vidím jako špatnou, že budeme dál dělat jen to, co děláme dneska, tzn. objíždět místa, kde se ještě sejdou dva lidi a mít tam ty bohoslužby s tím, že takhle ta místa zachraňujeme.

Nebo cestou, kterou vidím, že by se církev měla vydat co nejrychleji: Biskup by si měl vyhledat schopné lidi, kteří nebudou mít svěcení, a připravit je na nějakou službu mezi lidmi, pěstovat v nich pocit zodpovědnosti za život. Mohli by tvořit na venkově určitá místa, zdroje, lidi schopné nejen odvést nějaký obřad, mít bohoslužbu slova atd., ale v té obci při určitých příležitostech konat něco s lidmi.

Dnes totiž jedeš krajem a vidíš to na vlastní oči: v každé obci stojí kostel, téměř všude je dnes opravený, když k tomu kostelu přijdeš, tak tam není žádný program nebo tam je mše, jednou za týden, když na ni přijdeš, zjistíš, že je tam do deseti lidí . . .

Lidi mimo církev se totiž s knězem často vůbec nepotkají, maximálně při pohřbu nebo při nějaké akci. Proto vidím tu potřebu — církev nevystačí jen s několika služebníky, které má, jako s hlasateli. Pořád bude třeba po tom prostoru lidí, kteří budou od člověka k člověku předávat slovo, zvěstovat a na to by se církev měla v tomto čase zaměřit, protože ona tolik práce, kterou dělá, nemá, ne která by byla, ale kterou dělá.

Lidi tu na to jsou, nevěřím, když někdo říká, my nemáme laiky. Laici jsou, nemáme je připravené, to je pravda, ale když se vyberou vhodní, leccos se naučí. Je třeba, aby se změnil systém, pak se dá říct, že má smysl, že jsou takřka všechny kostely opravené, protože se kolem nich bude něco dít. Nebo nemá smysl to opravovat.

Nejsem ten, který by říkal, že je třeba zlikvidovat kněžstvo, svěcený stavy a všechno kolem, nevolám po laicizaci církve, volám po tom, co bylo kdysi v začátcích církve, protože to bylo třeba. Byly tu zvěstovatelé, kteří konali misie, byli tu pomocníci apoštolů. Podstatné je, že tu budou křesťani, který budou žít uprostřed lidí, to je moje zkušenost z Perninku i Blatné, ověřená i z Chotíkova.

Je důležité žít uprostřed nich, jsi pro ně někdo, kdo žije jinak, jiným způsobem. Máš jiný styl, ale jsi pro ně někdo, kdo má jejich důvěru, to je strašně důležité. To změni, když mezi těmi lidmi jseš, to proměňuje klima ve společnosti.

oslava sedmdesátých narozenin

Co bys změnil, dělal jinak?

Jedna z věcí, která mě tak trochu trápila, je plošné zacházení s pastorcí, něco se vymyslí a zavedeme to všude. Představa, že když to funguje v Plzni, tak že by to mělo fungovat i v dalších městech, jako jsou třeba Domažlice nebo Klatovy, což vůbec pravda není.

Druhá věc je, že není moc podniků v církvi, v diecézi, pro výběrovější typy lidí. Všechno to stojí na takové úrovni, aby se toho mohli všichni účastnit. Pamatuji si za komunistů, jak se dělalo i pro určité intelektuální špičky a vědělo se, že to není nadarmo. Dneska mi přijde, ne že bych musel mít pravdu, můžu si to jenom myslet, ale přijde mi, že doba je taková plochá. Všechno, co „vyčuhovalo“, buď umřelo samo nebo to bylo připravené o život.

Kalkuluje se s tím, že dělat něco pro malou skupinku lidí nemá cenu. Ať si pěkně zvykne, ať zapadne mezi ostatní. A tak se z těch možností, které církev skýtá (je to jak s těmi rybami, jako s tím Božím královstvím, když se ponoří ta síť, tak zahrne všechny ty ryby)

mnoho nevyužívá. Nebo podobenství o zaseté semeni, které přinese různý užitek. Je to přece vyzkoušené s vysokoškoláky, možná se středoškoláky, že když dostanou kvalitního člověka, kněze, který má na to charisma, tak ti lidé se odlepí ode dna, někam směřují. A určitě do budoucna z těch studentských společenství něco vyroste. A je tu nějaký potenciál pro příští generace.

A mně přijde, že tohle nebylo vážně brané. Je to nepochopení, že církev je hezká mozaika, kde jsou lidi nějak různě poskládaní a mělo by se k tomu přihlížet a pěstovat to. Jsou s tím přece zkušenosti i z malých obcí.

Co bys doporučil druhému plzeňskému biskupovi?

- omezit fungování mimo diecézi
- více hledat spolupracovníky mezi laiky v místech, kde nesídlí kněží
- nepracovat plošně, ale výběrově
- snažit se posílit místa, kde se dá něco dělat

s vnučkou Esterkou

Církevní stavby v diecézi

Loreta v Boru

Borská loreta je zvenku nenápadná stavba, která své bohatství ukrývá uvnitř za strohými fasádami. Tím bohatstvím je myšlena výzdoba ambitů nástropními malbami, která spolu s kvalitním mobiliářem vytváří krásné prostředí, v minulosti oblíbené mariánské svatyně. Ta byla postavena mimo historické jádro a vytváří pohledovou podnož výstavného zámku i jakousi subdominantu dnes poničené předměstské zástavby. Dnes stojí osamocena, okolní drobná zástavba byla převážně demolována včetně navazujícího domku pro duchovního a kostelníka.

Kromě hlavní svatyně, to je kopie domku Panny Marie, byl vybudován ambit a na východní straně průčelní objekt — tzv. frontispiciem, podle všech známek postavený dodatečně. Na západní straně, směrem k zámku je vidět zazděný vchod, u něhož je, jako jediná, rozšířená prostřední arkáda ambitů. Zřejmě v první fázi výstavby zde byl hlavní vstup. Frontispiciem na opačné straně bylo postaveno jako obdélníková jednopatrová stavba s valbovou střechou a sanktusovou věžičkou. Frontispiciem probíhá východní křídlo ambitů a jsou zde dvě kaple, Panny Marie Čenstochovské a Klatovské, výškově prorůstající do 1. patra, s varhanní a zpěváckou kruchtou.

Ambity plně uzavírají areál lorety na půdorysném obdélníku cca 30x25m. Fresky na 26 klenebních polích znázorňují příběhy předků Kristových, starozákonní příběhy a zázraky. Ve výjevech jsou zjevně narážky na spojení Starého a Nového zákona. V klenbách kaplí jsou výjevy novozákonní a vyobrazení např. Evangelistů či Čtrnácti pomocníků. Malby jsou barokní, z první poloviny 18. století, jejich jistá zhrublost a naivnost jde zcela určitě na vrub přemalby z roku 1870.

Svatá chýše, je jednoduchá, kubická stavba uprostřed ambitů. Technicky se jedná o stavbu umístěnou v jakémsi pouzdře, které vytváří vnější vzhled. Vnitřní svatyně je jednoduchá obdélná místnost, zaklenutá valenou klenbou s horním eliptickým otvorem. Prostor je rozdělen dřevěnou mřížovou stěnou na dvě části,

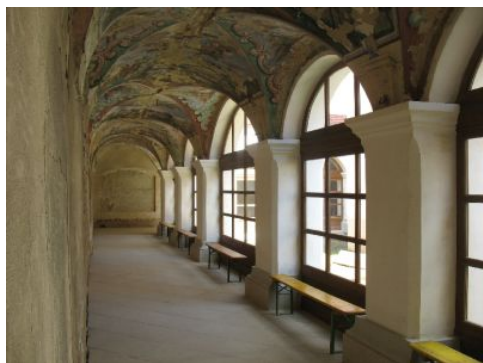
v přední stojí kamenný oltář. Za ním v úzké prostore, samostatně z venku přístupné, je výklenek pro loretánskou Černou Matku Boží. Vnitřní výzdoba je řešena v souladu s typologií všech loretánských kaplí.

Loretánská kaple byla postavena v roce 1668 hraběnkou Isabellou Marií z Götzu. Ambity byly přistaveny až roku 1688 a frontispiciem ještě o něco později. Kdy byl dostavěn domek pro duchovního, není známo. Ze starších zpráv je však zřejmé, že již na konci 18. století byla loreta ve velmi špatném stavu a uvažovalo se o jejím zrušení a přestavbou na byty pro chudé. K tomu však nedošlo, naopak byla loreta po roce 1850 pečlivě opravená. Špatný osud se však opakoval v posledních padesáti letech. Na začátku 80. let stála opět loreta před zánikem, ale zachránila ji problematicky provedená oprava střech, jež zajistila, že do objektu přestalo téci.

Záchrana lorety se začala odvíjet v roce 1992. Především byly opraveny krovy a stře-

chy, odvodněn dvůr a začalo se s restaurováním maleb ve frontispiciu. Postupně byly opraveny fasády frontispicia a ambitů, které byly zaskleny a vloni i Svaté chýše. Restaurován je i její interiér a oba krásné mariánské oltáře z kaplí. Letos byl také znovu postaven zbořený domek, jako zázemí pro areál. Loretánský areál je připraven být znovu duchovním centrem města a regionu.

Jan Soukup

Misijní okénko

„Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás . . . “ (Jan 20,18)

Milí přátelé misii, v říjnu proběhla ve všech našich kostelích **Misijní neděle**, která se nesla ve znamení jednak modliteb a přímluv za misie, ale taky různých aktivit v našich farnostech.

Například ve farnosti Plasy se konala Misijní neděle za přispění dětí, které vyrobily a v rámci mše svaté přinesly dary pro děti

v misiích. Poté proběhlo již 3. Misijní štrúdlování®. Napečené dobroty (nejen z jablek) byly draženy zkušeným místním licitátorem a některé souboje o pamlsky byly skutečně urputné. Děti i dospělí si užili dostatek zábavy. A výtěžek z této akce bude odeslán na účet Papežských misijních děl — v letošním roce především na potřeby chudých lidí v Keni.

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se podíleli na různých misijních aktivitách, všem dárcům za jejich štědrost a také těm, kteří si vzpomněli na misie v modlitbách. Výsledky letošní sbírky ještě nejsou sečteny, v loňském roce se v plzeňské diecézi vybralo během Misijní neděle 365 171 Kč. Na výsledky misijních sbírek z jednotlivých farností je možné se podívat na www.missio.cz/projekty/

podpora-z-cr/svetove-misie/
prehled-sbirek-z-misijni-nedele

Miriam Svobodová, m.sv@volny.cz, 608 976 598

• **Misijní úmysl na měsíc listopadu:** *Za dobré formátory, aby moudře vedli mladé seminaristy, řeholníky a řeholnice.*

Slovo mají čtenáři

• Diecézní exercicie

Ve dnech 9.–14. srpna proběhly diecézní exercicie na téma „Ježíš — můj Pán“ v sídle Koinonie Jan Křtitel v Plzni–Liticích. Exerციátorem byl P. Alvaro Grammatica, který zastoupil nemocného P. Eliase Vellu.

Exercicie byly zahájeny v sobotu 9. srpna v litickém kostele mši svatou, slouženou otcem biskupem Františkem Radkovským za spoluúčasti několika kněží plzeňské diecéze. Hudební doprovod obstarali během celých exercicií členové Koinonie. Každodenní program začínal snídání v 8 hod. a končil večer v 18 hod. Pro ubytované účastníky v Domově mládeže SPŠ dopravní v Plzni byl po celou dobu zajištěn autobus. Po snídání jsme každý den začali v kostele modlitbou breviáře, pak následovaly dvě přednášky oddělené přestávkou. Po obědě jsme zahájili odpolední program mariánskou modlitbou a breviářem. Následovala přednáška, adorace, přestávka a od 16³⁰ jsme slavili mši svatou. Během programu byla dána možnost ke svátosti smíření.

Exercicie byly zaměřeny na apoštola Petra, na jeho duchovní cestu. Spolu s ním jsme se přibližovali k Pánu. P. Alvaro zdůrazňoval čtyři důležité body, které nás vedou za Ježíšem a tak získáváme zkušenost s Ním a s Jeho Slovem jako apoštol Petr. Jsou charakteristické pro učedníka misionáře: 1) Boží povolání (Bůh nás volá vždy první), 2) Bezprostřední naše odpověď, 3) Důvěra v Boží Slovo, 4) Prostřednictví (Vztah s Pánem je vždy zprostředkován osobami, Ježíš je vždy schován za bratrem. Nechme ho přijít a přijmout do našeho života zůstaňme takovými, jací jsme. Boží Slovo mění naše srdce. Na-

slouchejme a důvěřujeme mu. Pán volá každého z nás. Svými přísliby a naší pozitivní odpovědí „ano“, jsme připraveni ke službě, k dávání svědectví. Budme trpěliví, poslušní, věrní Bohu, odvážní. Poslušnost — poddanost vyžaduje odvahu, tak jako víra.)

V závěru přednášek nám P. Alvaro shrnul a zdůraznil trojí obrácení pro náš život: 1) obrácení k Božímu Slovu, 2) obrácení k přátelství, 3) obrácení k poslání (k hlásání a ke svědectví). Jednání Mariino v Káně Galilejské nám ukazuje na Ježíše, na pravdivé Slovo, ke kterému se s důvěrou obrací. Její oznámení „Už nemají víno“ se stává prostou modlitbou, její horlivost svědectvím „Udělejte, cokoli vám nařídí“. To je konkrétní evangelizace, přímá spontánní. Důležité je sjednocení, základ nás spojuje. „Maria, modli se s námi, za nás, abychom neměli strach z Božího Slova, abychom objevili ‚Alžbětu‘ (společenství), abychom přinášeli ovoce.“

Důležitou tečkou poslední přednášky bylo připomenutí daného tématu „Ježíš — můj Pán“ a vyzdvížení důležitosti společenství.

Za sebe mohu jen stručně říci: Bohu díky za exercitátora P. Alvara Grammaticu, biskupského vikáře pro evangelizaci, za jeho spontánní, velmi výživný a užitečný projev v úžasné spolupráci s překladatelkou Pavlou Anderlovou, která nám věrně a živě přeložila jeho slovo. Díky celé komunitě Koinonie Jan Křtitel za otevřené srdce a daný prostor Duchu svatému pro jeho působení. To je nejlepší konkrétní příklad k těmto exerciciím.

V závěru mého příspěvku patří samozřejmě velké díky plzeňskému biskupství, otci biskupovi Františkovi Radkovskému, ge-

nerálnímu vikáři Josefu Žákovi, který při závěrečné mši svaté děkoval P. Alvarovi a předal mu růžový keř pro Koinonii. Díky všem kněžím, bratřím a sestrám za přátelskou atmosféru.

Růžena Červená

• Madono, krásná Madono

... bude stále dlouho znít v uších účastníků diecézní poutě „Kde bije srdce Polska“, které jsme se účastnili ve dnech 9.–12. října. Plzeňské biskupství oznámilo tuto duchovní pout' ve svém Zpravodaji a tak nemeškajíc, přihlásily jsme se i my, ženy z Domažlicka. To nebyla jenom pout', to byla obnova k prohloubení víry, ve které se musíme denně utvzovat. Pořádající a vedoucí poutě Majka Lachmanová byla skvělá a vždy usměvavá. Ještě více ji rozesmálo to, když jsme si samy → →

v jídelně přeložily z polštiny do češtiny nápis: Zakaz dokrmiania golebi!!! Česky jsme mu porozuměly jako Zákaz nošení vlastního jídla. Na pravou míru to uvedl P. Krzysztof, když polský nápis přeložil jako Zákaz krmení holubů. A tak se naším překladem pobavilo všech čtyřicet osm účastníků pouti.

Vyjeli jsme z Plzně později než v 6 hod., přesto už v 10³⁰ jsme byli v Polsku. Zastavili jsme se v Kladsku, v kostele Nanebevzetí P. Marie u hrobky prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, kde naši první mši svatou celebroidal náš polsko-český P. Krzysztof Dędek, který se osvědčil i jako překladatel. V podvečer jsme pak přejeli do Częstochowe na ubytování. V restauraci při společné večeři jsme si pochutnali na očekávaných polských pirogách.

V pátek ráno po snídani byla mše sv. v kapli zázračného obrazu Matky Boží Jasnogorské, na které jsme se také připravovali duševně zvládnout myšlenku na utrpení nevinných lidí za druhé světové války v koncentračním táboře v Oswięcimí. Slzy, které jsme tam proslzeli, byly za ty umučené. Večer jsme přejeli na ubytování do Kalwarie Zebrzydowskiej a po večeři jsme se sešli v sále, kde jsme se seznamovali, a vyprávěli si zážitky ze dvou již prožitých dní. V sobotu po snídani byla sloužena mše svatá opět s naším páterem Krzysztofem a po ní jsme odjeli do Krakova. Tam jsme

absolvovali celodenní prohlídku královského města s doprovodem české ctihodné sestry, podívali se do mnoha kostelů, do centra Jana Pavla II., na královský zámek, náměstí a katedrálu na Wawelském kopci, kde jsme shlédli sarkofág Marie a Lecha Kaczynských, kteří zahynuli při leteckém neštěstí ve Smolensku.

V neděli opět snídaně v jídelně, kde jsme byli ubytováni dvě noci, a po ní procházka po stezkách Kalwarie. Pro mnohé z nás to byla opravdu kalvárie, ale po fyzickém vyčerpání jsme opět našli vnitřní sílu, kterou není možné vyčerpat. V neděli dopoledne jsme

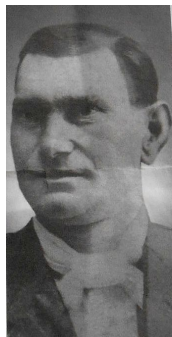
přejeli do Wieliczki, kde jsme sestoupili do solných dolů, do hloubky kolem 180 metrů a sešli 350 schodů. Neuvěřitelný poklad tam na nás čekal. Kaple s ozdobenými oltáři živými květy, s tanečním sálem, restaurace s fungující obsluhou, krámky s upomínkovými předměty, jezírka a nespočetné výpravy lidí z různých zemí světa. Tam jsme měli v boční kapli poslední mši svatou na této pouti. Nejúchvatnější byla pro mě chvíle, kdy jsem mohla políbit kapku krve Jana Pavla II., jelikož jsem v roce 2005 byla přítomna na Svatopetrském náměstí ve chvíli smrti tohoto světce. Návrat do Plzně byl v pozdních nočních hodinách, ale vůbec nám nevadilo, že jsme se do domova dostali až ve dvě hodiny ráno. Za filmy, které nám byly promítány na obrazovce v autobuse, moc děkujeme. Život za život, Potopa, Sestra Faustyna a dokument o současném papeži Františkovi nám zůstanou dlouho v paměti. Jistě zbyly u každého účastníka duchovní zážitky, které nelze vysvětlit, ale které se musí prožít a nebát se. Neboť On praví: „Já jsem s vámi po všechny dny, až do konce světa.“

Děkujeme a těšíme se na další povzbuzení ve víře — například při další duchovní pouti.

za účastnice poutě z Domažlicka Anna Machová

• Blahosl. Zefirín Jiménez–Molla

Patron a ochránce evropských Romů

„*At'žije Kristus Král!*“ jsou poslední slova španělského Roma, který pro svoji víru za občanské války ve Španělsku položil život.

Blahoslavený Zefirín Jiménez–Molla pocházel z Katalánska a narodil se jako příslušník španělských kočovných Romů v roce 1861. Nikdy nenavštěvoval žádnou školu, mluvil pouze řečí svého národa

a zůstal analfabetem. Byl velice dobrosrdečný a čestný. Pracoval jako obchodník s mulami, nebyla to lehká práce. Zažil i křivé obvinění, kvůli němuž se dostal do vězení. Soudce jej nakonec propustil a prohlásil za nevinného. Když se dostal z vězení, šel na kolenou a v rukou držíc dvě svíce více jak sto kilometrů, aby vzdal dík Bohu za pomoc.

Když mu bylo osmnáct let „oženil se po cinánsku“ s Terezou Jiménez–Castro. Oba se vzdali kočovnického života a usadili se v městečku Barbastro v romské čtvrti San Hipólito. Zde žili spořádaným životem a dařilo se jim i v obchodě. Velice se zajímal o spoluobčany, ve čtvrti měl vysoký post v městské správě a často se mu stávalo, že musel smířit rozhádané romské rodiny.

S manželkou Terezou děti neměli, nakonec si v r. 1910, to již byli spolu 30 let, osvojili manželčinu neteř Josefínu, kterou vychovali jako vlastní dceru. Josefína navštěvovala školu sester sv. Vincence de Paul. Díky své dobré povaze si získal oblibu také u kněží a místního biskupa a po 33 letech „cikánského manželství“ se církevně vzali. Když pak v r. 1922 ovdověl, už se neoženil a soustředil se na duchovní život. Vstoupil do spolku sv. Vincence de Paul, kde se intenzivně snažil pomáhat chudým Romům. Denně chodil na mši svatou a v roce 1926 se stal františkánským terciářem. Byl hluboce věřící a stal se aktivním členem katolických spolků a jako ctitel Panny Marie s sebou vždycky nosil růženec.

Píše se rok 1936, ve Španělsku zuří občanská válka a nenávisť vůči křesťanům je obrovská. Dne 25. července 1936 se stal svědkem toho, jak milicionáři bili mladého kněze a začal jej bránit. Vojáci ho podrobili osobní prohlídce a když u něj našli růženec, zbili ho a odvedli do vězení, kde zůstal patnáct dnů. Pak ho spolu s dalšími věřícími odvedli na místní hřbitov, všechny je zastřelili a hodili do společného hrobu. Jeho poslední slova zněla: „*At'*

žije Kristus Král!“ Byl nejstarší z umučených laiků, bylo mu 75 let.

Dne 4. května 1997 prohlásil papež Jan Pavel II. Zefirína Jiménez–Mollu za blahoslaveného. Při této příležitosti papež Jan Pavel II. řekl: „Jeho život dokazuje, že Kristus je přítomný mezi různými lidmi a rasami a že všichni jsou povoláni ke svatosti, kterou

je možné dosáhnout zachováváním Jeho přikázání a setrváním v Jeho lásce. Kristova láska nezná rasové ani kulturní hranice.“ Blahoslavený Zefirín Jiménez–Molla je zatím jediný romský světec a romské komunity ve Španělsku, Itálii a dalších státech Evropy jej uctívají jako svého patrona a ochránce.

Veronika Pechová

Stalo se

✓ Františku děkujeme

...za vše, co jsme skrze Tebe dostali — Knihu poděkování a přání k 75. narozeninám plzeňského biskupa Františka Radkovského je možno zakoupit na vrátnici biskupství (po–pá 7⁰⁰–18⁰⁰) nebo objednat na adrese: Biskupství plzeňské, redakce Zpravodaje, nám. Republiky 35, 301 00 Plzeň, zpravodaj@bip.cz Cena 50 Kč + poštovné a balné 30 Kč.

zeňské, redakce Zpravodaje, nám. Republiky 35, 301 00 Plzeň, zpravodaj@bip.cz Cena 50 Kč + poštovné a balné 30 Kč.

zástup gratulantů po mši 3. října

✓ Otevírání studia Hroznata Radia Proglas v Plzni

V neděli 5. října proběhlo slavnostní žehnání a den otevřených dveří nově vzniklého studia Hroznata radia Proglas v Plzni. Požehnání, které regionální studio přijalo z rukou dominikána Vojtěcha Soudského, doprovodila hudbou skupina Quo Vadis a svou účastí asi padesát lidí z řad široké veřejnosti. Důležitým okamžikem byla první živě vysílaná modlitba Anděl Páně z Plzně, kterou vedl ředitel rádia Proglas P. Martin Holík, a při jejímž závěru všem posluchačům i přítomným požehnal oblát Vlastimil Kadlec. Program celého dne byl vlídným setkáním asi stovky příchozích z celé plzeňské diecéze a nezapomněl ani na nejmenší účastníky, pro něž byly připraveny výtvarné aktivity. Poslední zájemce

předávání knihy biskupovi Františkovi

se mohl setkat s redaktory a prohlédnout si prostory studia před čtvrtou hodinou odpoledne, kdy se studio pro veřejnost uzavřelo. Ne však na dlouho, na hosty do vysílání i další návštěvníky se na Jiráskově náměstí těší

vedoucí studia redaktor Pavel Říha a Alžběta Kalábová

✓ Den domažl. vikariátu 18. října

✓ Dopis z opatství Nový Dvůr

s informacemi, rozesílaný několikrát ročně, lze objednat na: br.bedrich@novydvur.cz.

✓ Výsledky hospodaření biskupství a farností v roce 2013

Přehled nejvýznamnějších výnosů a nákladů

Výnosy (v tis. Kč)	Biskupství plzeňské	Farnosti
Dotace	1 145	27 243
Nájemné	6 281	7 438
Dary, sbírky, příspěvky	59 795	20 173
Ostatní výnosy	2 642	21 661
Celkem	69 863	76 515

šším významným zdrojem byly dary, příspěvky a sbírky ve výši 7 % z celkových výnosů.

Hlavními zdroji výnosů farností v roce 2013 byly dotace, zejména na opravy kulturních památek a to ve výši 36% z celkových výnosů, dalším významným příjmem farností byly dary, příspěvky a sbírky ve výši 26% a příjmy z nájemného ve výši 10%.

Náklady (v tis. Kč)	Biskupství plzeňské	Farnosti
Mzdové náklady včetně odvodů	*53 389	589
Opravy, režie	6 902	60 969
Dary, příspěvky	3 639	4 456
Odpisy, vyřazení (výdaje na dlouhodobý majetek)	8 163	5 400
Daně, ostatní náklady	1 402	11 547
Celkem	73 495	82 961

*včetně duchovních ve farnostech

klady na opravy a režie ve výši 9 %. V roce 2013 měla Plzeňská diecéze celkem 178 zaměstnanců, z toho 160 duchovních (průměrný přepočtený stav).

Nejvyšší nákladovou položkou u farností v roce 2013 byly náklady na opravy kulturních památek a režie. Jejich výše činila 73% z celkových nákladů.

Náklady na platy a s nimi spojené výdaje na zdrav. a soc. pojištění představovaly u biskupství nejvyšší náklady a to ve výši 73 % z celkových nákladů. Další významnou položkou byly ná-

Nenechte si ujít

• Den Bible

letos proběhne v neděli **16. listopadu**. V jeho rámci se koná sbírka na podporu biblického apoštolátu (České katolické biblické dílo) a na podporu překladů Bible do různých jazyků v misijních oblastech (Česká bib. společnost).

• Denní tichá chvíle 2015

Pomůcku k denní četbě Bible — liturgických textů a k jejich rozjímání je možno objednat či zakoupit na biskupství (k dodání od **18. listopadu**), cena 20 Kč.

• Sv. Anežka 15. listopadu, Praha

Za svobodu, kterou nám vrátila v roce 1989, chceme sv. Anežce poděkovat v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. **Program:**

10⁰⁰ program slova a písní o sv. Anežce

10³⁰ slavnostní pontifikální mše sv., celebrant a slavnostní kazatel: kardinál Pietro Parolin, vatikánský státní sekretář

12⁰⁰ přátelské setkání na Hradčanském náměstí s hudbou, pohoštěním a připomenutím atmosféry listopadu 1989

Více na www.apha.cz

Nabídka-Pozvánka

• Antonín Dvořák: Rekviem

Koncert Plzeňské filharmonie v rámci Roku české hudby v **Plzni** v katedrále sv. Bartoloměje v neděli **2. listopadu** od 19 hod.

• Česká křesťanská akademie Plzeň

zve v úterý **4. listopadu** v 18⁰⁰ v učebně na biskupství, nám. Republiky 35 na přednášku Mgr. Eduarda Neupauera, PhD. Soudobá anglo-americká teologie (výzvy a perspektivy).

• Večery chval

★ **Plzeň 6. listopadu** od 20⁰⁰ v Domečku

★ **Plasy 8. listopadu** v 18³⁰ ve farním domě

★ **Plzeň 18. listopadu** v 19³⁰ na DCM

• Rekolekce s P. Augustynem

v **Praze 7.–8. listopadu** v Past. středisku v Dejvicích, téma „Osm duchů zla — zpytování svědomí a rozlišování duchů dle Evagria z Pontu“. Přihlášky do 3. 11., www.apha.cz.

• Podzimní SCHÓLÉ

setkání pro hlubší poznání, dům Komunity NOE **Holostřevy 7.–9. listopadu**. Přednáše-

jící: Elva Frouz, Františka Jirousová, Vojtěch Linka, Petra Klára Týnovská, Daniela Dejmková. Přihlášky www.komunitanoe.cz

• Toto je svědectví Janovo

zazní v kostele sv. Jakuba Staršího ve Staňkově v neděli **30. listopadu** od 14 hod., Collegium musicum a hosté. Na programu adventní vokální barokní skladby: Gibbons, Bach, Händel, Michna, Turnovský, Vodňanský. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován občanskému sdružení Svět podle Jakuba (www.svetpodlejakuba.cz).

• Adventní půlhodinky

v **Plzni 30. listopadu** v katedrále sv. Bartoloměje od 14³⁰, hraje Pavel Šmolík, duchovní slovo biskup František Radkovský.

• Adventní TAMMÍM 2014

duchovní obnova pro mladé muže (od 15 do 30 let) **28. až 30. listopadu** v Arcibiskupském semináři v **Praze**. Pro účastníky je TAMMÍM jedinečnou příležitostí, kdy mohou opustit každodenní ruch, vypnout mobily, zaklapnout notebooky a ponořit se do modlitby, ticha a

naslouchání v klauzuře kněžského semináře. V programu bude také prostor pro společné rozhovory o hledání a prožívání víry jak mezi sebou, tak i s bohoslovci a představenými semináře. Jeho součástí jsou i různé workshopy, rekreační odpoledne a zajímaví hosté... Tématem TAMMÍMU je synovství.

Informace a přihlášky (do 24. listopadu): www.tammim.spolco.cz

Cena: Na pokrytí nákladů se můžete podílet formou dobrovolného příspěvku.

• Adventní VÍKEND PRO NEZADANÉ KATOLÍKY

ve věku 30–44 let, kteří hledají svůj protějšek, Nymburk, 5.–7. prosince, cena 600 Kč. Info: spolecne70@volny.cz, Facebook: Společně70

Meditační zahrada Památník obětem zla v Plzni

★ mše svaté 2., 13. a 27. listopadu od 16⁰⁰

★ 23. listopadu Advent klepe na dveře

Program od 14 hod.:

- Adventní zastavení a zamyšlení s Josefem Kaše
- Advent a Vánoce v české literatuře s Pavlou Sovovou a Irenou Pulicarovou (J. Neruda, L. Vaculík aj.)
- Hraje hudební soubor „Kudrnatá Kapusta“

— Adventní dekorace z dílny květinového studia „Elissa“

— Procházka přírodou a malé občerstvení dohladí celou atmosféru

★ zavřeno do dubna 2015

★ Kontakt: 603 809 798, zahrada@bip.cz

• Nabídka služby svátostí smíření v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Plzni:

★ středa P. St. Uhlíř 10³⁰–12⁰⁰; 12³⁰–13³⁰

★ čtvrtek bratři františkáni 14³⁰–16³⁰

★ pátek P. Ludolf Kazda 15³⁰–16¹⁵ (adorace)

★ první pátek 7⁰⁰–11⁰⁰ různí zpovědníci

• Duchovní služba nemocným

Nonstop tel. 777 167 004 pro návštěvu kněze či past. asistentky v plzeňských nemocnicích

• Knihovna na biskupství

Knihy je možno půjčit na pastoračním oddělení (3. patro biskupství) pondělí–pátek 9⁰⁰–15⁰⁰, ☎ 377 223 112; slajsova@bip.cz.

Poutě

• Poutě ve farnostech

2. listopadu 14⁰⁰ Skoky, Dušičková pout' (Součástí liturgie bude Requiem pro defuncto in c moll J. M. Haydna v podání Kolegia pro duchovní hudbu a dalších)

8. listopadu 14⁰⁰ Damnov, sv. Martina

30. listopadu 14⁰⁰ Skoky, adventní pout'

Pastorační centrum

• Biblické hodiny na biskupství

Pastorační centrum zve všechny zájemce na pravidelné biblické hodiny s Josefem Kaše první a třetí pondělí v měsíci, které pokračují 3. a 20. listopadu v 19⁰⁰ v učebně biskupství. Setkání nabízí prostor nejen ke čtení a naslou-

chání, ale Boží slovo promlouvá ke každému z nás. Sejdeme se, abychom se povzbuzovali na cestě víry i vzájemným svědectvím. Těšíme se na Vás v hezkém společenství. Info na 728 930 030.

za organizační tým Majka Lachmanová a Anička Šlajsová

Zadáno pro rodiny

Centrum pro rodinu

rodiny@bip.cz, ☎ 731 619 704

z říjnového víkendu pro chlapy

• Kurz efektivního rodičovství

v Plzni 15. a 29. listopadu a 13. prosince — cyklus tří sobot, 9³⁰–17⁰⁰ pro rodiče batolat, předškoláků a dětí mladšího a středního školního věku. Lektor programu Jindřich Fencel, cena za osobu 1 000 Kč, 1 800 Kč za pár, je nutná účast na celém programu. Více o náplni kurzu a přístupu najdete na www.efektivnirodicovstvi.cz

MC
PLZEŇSKÉ
PANENKY

Sady 5. května č. 8, Plzeň

www.plzenskepanenky.cz

• Program v listopadu

Jako tóny jemné hudby ve mně stále dozníávají vzpomínky na pout' do Polska, na kterou jsme vyjeli s autobusem z diecéze v říjnu 2014. Celá skupina poutníků byla cesty schopná a vstřícně nastavená, že zvládla i náročnější okamžiky. Někteří starší účastníci netušili, že

• Adventní rekolekce 6. prosince

v Těnovicích — příležitost spočinout v tichu (i v teple), zastavit se, adorovat, projít se podzimní přírodou, připravit se na Vánoce.

• Křesťanská psychoterapeutická

poradna při biskupství nabízí poradenství v oblasti rozvoje osobnosti, těžkých životních situací, manželské poradenství (více na www.poradnaukaplicky.cz). Poradnu vede psychoterapeutka Marie Kutilová. **Objednávky:** mankak@tiscali.cz, 606 710 631.

• Poradna PPR

Vyškolené instruktorky Vám nabízejí bezpl. konzultace ohledně symptotermální metody přirozeného plán. rodičovství. Domluva tel. 774 213 186 (Věrka), 776 200 028 (Hanka).

• Pojďme chválit Pána tancem

Modlitební setkání pro ty, kdo chtějí chválit Pána tancem i slovem — **18. listopadu v 18³⁰** v učebně biskupství **v Plzni**. Info: M. Linková 736 748 440, M. Fenclová 606 739 549.

mají tolik sil, aby zvládli 380 schodů do Jpodzemí. Je pravda, že to nevěděli dopředu. Organizátoři pouti se postupně vylepšovali tak, že k pravidelným ohláškam po vystoupení z autobusu patřily i souřadnice GPS, kde se nacházejí toalety. Odměnou bylo radostné hlucení davu. Pro většinu poutníků bylo příjemným a velkým zážitkem zjištění, že nepotřebují spacáky, ale budou nocovat v krásných pokojích s příslušenstvím, jako v luxusním hotelu. Mše svatá v bezprostřední blízkosti obrazu Panny Marie Čenstochovské a svědectví Krzysztofa o jeho cestě k Panně Marii patřily k nezapomenutelným zážitkům. Na sklonku dne jsme pak společně při dobrém víně sdíleli zážitky, a jak jsem tak hleděla do šťastných a radostně

znavených tváří poutníků, vnímala jsem čas milosti té chvíle. Bůh byl s námi, byli jsme obdarováni radostí, pokojem a uzdravením. Vám všem, kteří jste mě potěšili svou přítomností a dobrotou, děkuji za všechny chvíle, kdy jsem s Vámi mohla být. Těším se na další pout'.

Majka Lachmanová

Srdečně Vás zveme v měsíci listopadu na bohaté programy MC Plzeňské panenky, kdy v přívětivé atmosféře přátelství a vnímavého společenství žen také můžete najít i posilu, povzbuzení a inspiraci pro vaši životní cestu. Podrobnosti na těchto stránkách nebo přímo na našich programech v Sadech 5. května 8, Plzeň. Těšíme se na viděnou v Panenkách.

Majka Lachmanová a Martina Podlipná

Novinky v programech

Pondělí 10. 11. od 9⁰⁰ JAK ŘÍDIT RODINU A NEZBLÁZNIT SE. Lektorka Ing. Bc. Štěpánka Syrovátková.

• Pravidelné čtvrtetní přednášky

★ **Čtvrtek 6. 11. od 9⁰⁰ Cyklus SVĚT BEZPEČNÝ PRO DÍTĚ.** Téma **Zdravý a vyrovnaný růst dítěte**, PhDr. Bc. Martina Rezková.

★ **Čtvrtek 13. 11. od 9⁰⁰ Cyklus KOMUNIKACE — CESTA K DOBRÝM VZTAHŮM.** Téma přednáší Karel Ženíšek.

★ **Čtvrtek 20. 11. od 9⁰⁰ Cyklus O BIBLI.** Setkání vede Josef Kaše a přijít může každý, kdo hledá odpovědi na důležité otázky života.

★ **Čtvrtek 27. 11. od 9⁰⁰ a od 16⁰⁰ Tvůrčí dílna ADVENTNÍ VĚNCE.** Vlastní výroba adventního věnce.

• Pravidelné inspirativní pátky

★ **Pátek 7. 11. od 9⁰⁰ Cyklus VÍRA JAKO ŽIVOTNÍ STYL** — katecheze Dobrého Pastýře pro rodiče dětí.

★ **Pátek 21. 11. od 9⁰⁰ Cyklus ODPOČINOVÉ HODINKY**, téma Automasáže, relaxační odpočinek — umění odpočívat.

• AKCE PRO RODINY

★ **Ve středu 19. 11. od 16⁰⁰ zveme všechny rodiny na krásnou akci KERAMICKÉ BETLÉMY** v rámci projektu ČAS PRO RODINU. Akce se koná v učebnách Biskupství plzeňského, Náměstí Republiky 35. Na programu je výroba andělů a betlémů či jiných adventních dekorací z keramické hlíny. Vstupné: 50,–Kč jednotlivé, 80,–Kč rodinné, příspěvek na materiál i na výpal dle potřeby bez omezení: 50,–Kč.

★ Jak vypadá **Křimický zámek ve svitu loučí**, se přijďte podívat v **pátek 7. 11. 2014, sraz v 16³⁰** v Křimicích. Zámecským parkem se společně projdeme s lampionky. Ty můžete za příspěvek 30,–Kč získat na srazu. Podrobnosti o akci na www.plzenskepanenky.cz

★ **Příprava na tvůrčí dílny adventních věnců s názvem SPOLU V DOBRÉM I TĚŽKÉM.**

Každoročně připravují Plzeňské panenky dílny adventních věnců pro rodiče předčasně narozených dětí a pro personál Neonatologického oddělení Fakultní nemocnice, který se o tyto děti s láskou a pečlivostí stará. Do nemocnice přinášíme vše předem pečlivě připravené tak, aby věnce zvládly i maminky, které se mohou uvolnit jen na chvíli. Setkání v čase adventním na tak výjimečném místě, kde je život hýčkán jako poklad největší, se děje v atmosféře lidské solidarity a vzájemné podpory rodičů a lékařů. O tento zážitek se s vámi chceme podělit nejen kvůli jeho kráse a smysluplnosti, ale i proto, že pokud byste měli zájem, můžete nás v tomto díle podpořit. Jak? Pomocí v přípravě této adventní dílny. Nejvíce práce dá navinutí většího počtu korpusů předem. **Chcete-li nám pomoci, můžete přijít do prostor MC Plzeňské panenky, Sady 5. května 8 v úterý 11. 11. 2014 od 14⁰⁰ do 18⁰⁰** — budeme společně vyrábět zelené korpusy do nemocnice

a ještě na další místa, kam se chystáme s adventními věnci povzbudit a obdarovat ty, co se starají o druhé. Předchozí zkušenost s navíjením věnců není nutná — na místě bude k dispozici lektorka, která poradí a pomůže tak, aby věnce byly pěkně navinuté a potěšily ty, kteří je dostanou. Pokud chcete pomoci, volejte prosím Majce Lachmanové na t.č. 728 930 030. Děkujeme za vaši podporu.

• TVŮRČÍ DÍLNY ADVENTNÍ VĚNCE NA BISKUPSTVÍ

★ **V sobotu 29. 11. 2014 9⁰⁰ — 12⁰⁰ ADVENTNÍ VĚNCE od A do Z pro veřejnost a zájemce.** Navíjení zelených korpusů povedou lektorky, každý věnec zvládne. Veš-

kerý materiál na adventní věnce je zajištěn. Cena věnce s veškerými komponenty 150,— Kč. Doprovodné dílny: zdobení svíček, malování šitých obalů na knihy, perníkové adventní věnce. Pro děti Tvůrčí dílna (40,—Kč dítě): šité domečky, figurky ze sladké hmoty, výroba betléma.

★ **V sobotu 29. 11. 2014 15⁰⁰ — 18⁰⁰ ADVENTNÍ VĚNCE Z NAVINUTÝCH KORPUSŮ** pro všechny. Cena navinutého věnce s veškerými komponenty 200,—Kč. Doprovodné dílny: šperky PANDORA, šité obaly na mobil, perníkové adventní věnce. Pro děti Tvůrčí dílna (40,—Kč dítě): škrabací obrázky, figurky ze sladké hmoty, adventní papírové věnce.

Dětem a mládeži

**Františkánská 11
301 00 Plzeň
tel.: 377 381 757**

Diecézní centrum mládeže

email: dcm@bip.cz, www.bip.cz/dcm, skype: dcmplzen

• Chvály na DCM (každé úterý)

Na večerech chval nám jde o to, abychom skrze písně, modlitby a slova opětovali lásku našemu Bohu, Otci, Synu i Duchu Svatému, učili se přebývat v jeho blízkosti a stávali se mu podobnými. Scházíme se každé úterý během akademického roku v 19³⁰ v kapli na DCM k adoraci za mládež Plzeňské diecéze. Každé třetí úterý v měsíci se pak konají „velké chvály“ s kapelou v sousedním farním sále.

Vchod na DCM se nalézá na parkovišti mezi kostelem Nanebevzetí P. Marie a spořitelnou. I když v říjnu už bývá parkoviště setmělé, nemusíte se bát přijít. Po skončení bude setkání u čaje ... Přijít může každý.

• Od srdce k srdci (návštěvy potřebných)

Chceš pomáhat? Nevíš, jak na to? Jsme otevřené společenství mladých, kteří touží být blízko všem potřebným (nemocným, starým, opuštěným, trpícím, lidem v nouzi), ať už konkrétní pomocí, návštěvou nebo modlitbou či obětí. Věnujeme svůj čas někomu druhému, kdo to potřebuje. Scházíme se dvakrát do měsíce v Plzni ke společné modlitbě, k povzbuzení ve službě a dělení se o vše co jsme v uplynulém čase prožili. Budeme rádi, když se přidáš ☺. Aktuální informace hledejte na tel. 777 011 741.

Markéta

• Kurz pro animátory 2014/15

Animátor je křesťan, který:

- žije s Hospodinem a ví, co to znamená
- inspiruje své okolí k hledání Krista
- oživuje společenství, přijímá za něj zodpovědnost, doprovází druhé
- umí koordinovat skupinu, zorganizovat hru, setkání, víkendovku, tábor

– prohlubuje svůj život z víry i organizační schopnosti

Pokud se takovým člověkem chceš učit být, je právě pro tebe určen! Při setkáních zažiješ:

- sdílení v atmosféře společenství
- poutavé přednášky a debaty
- návštěvy zajímav. hostů včetně o. biskupa
- nová přátelství, nové aktivity, nové hry
- duchovní obnovu

Kurz animátorů se tak může stát důležitou součástí tvého životního příběhu. Další setkání se uskuteční 21.–22. listopadu a ještě je možné se přidat. Těší se na tebe DCM Plzeň a . . . *jáhen Elva Frouz — koordinátor kurzu*

• Radost evangelia pro mladé

Teoreticko–prakticko–modlitební seminář nad apoštolskou exhortací papeže Františka „Evangelii gaudium“

Přijměte pozvání na nový cyklus setkávání. Obsahem bude společná komentovaná četba, úvahy o dnešní Církvi, službě, předávání víry, nové evangelizaci . . . To vše provázeno přátelským společenstvím a modlitbou.

Určeno pro mladé lidi středoškolského a vysokoškolského věku (nebo i něco málo navíc). Setkání povede P. Vlastimil Kadlec. V **listopadu** se sejdeme **4. a 11.**, v prosinci budeme pokračovat 2. a 16., v 18⁰⁰ na DCM.

• Zpátky ke kořenům! 7.– 9. 11.

Víkend pro mládež Plzeňské diecéze ve sv. Janu pod Skalou. Francie má Johanku z Arku, Itálie má Františka a Kateřinu. Koho máme my? Svátí říkají něco o národu. U zrodu naší státnosti jsou tři ženy. Co o nich víme? Buď se upracovaly mladé, nebo je uškrtily. To je vše, co víme . . . Ale ony byly velké a my je v sobě neseme.

Víkend povedou naše plzeňské sestry dominikánky. Kontakt, informace a přihlášky: SM Vojtěcha OP, vojtecha@dominikanka.cz. Pojďte strávit začátek listopadu zábavně duchovní formou ☺. Ještě je možné se přihlásit.

• Největší přání 10. listopadu

Jaké je tvoje největší přání? Tuhle otázku položila režisérka Olga Špátová první dospělé generaci, která vyrůstala ve svobodné společnosti. A co byste odpověděli vy?

Zveme na pokračování cyklu filmových večerů s DCM — v pondělí 10. listopadu v 18³⁰ se bude v Měšťanské besedě promítat zajímavý dokument **Největší přání** (režie: Olga Špátová). **Po skončení bude možnost diskuse s autorkou.** Vstupné 100 Kč.

Vstupenky denně 9⁰⁰–18⁰⁰ v pokladně Měšťanské besedy (Kopeckého sady, Plzeň), nebo www.plzenskavstupenka.cz.

• „Let’s dance!“ — zahájení plesové sezony 22. listopadu

Srdečně všechny zveme na zahájení plesové sezóny — nenechte si ujít Diecézní ples křesťanské mládeže v Plzni! Opět se bude konat v centru SECESE v pivovaru Plzeňský Prazdroj 22. listopadu od 19⁰⁰ hod. Těšit se můžeme na hudební doprovod kapely *Tři čuníci* a jako vždy bohatý zajímavý program . . . Předprodej posledních volných vstupenek (120 Kč) u nás na DCM ☺

• Putování jižní Čínou 24. 11.

Další z řady cestovatelských přednášek — tentokrát se vydáme na Dálný východ. Průvodci nám budou P. Krzysztof Dedek a Petr Blažek. Promítání se uskuteční v 19⁰⁰ v Plzni na DCM. Dozvíte se, co se v žádném průvodci nedočtete ☺.

• Hledám . . .

Sobotní předadventní **rekolekce pro všechny, kdo přemýšlí o svém povolání** se uskuteční **29. listopadu** od 9⁰⁰ na plzeňském DCM a povede ji P. Vlastimil Kadlec, OMI.

Přihlášky a více informací: *Diecézní centrum mládeže* (dcu@bip.cz, tel. 377 381 757).

● 9. celodiecézní volejbalový turnaj 6. prosince

o putovní pohár plzeňského biskupa.

Všechny amatérské i (polo)profesionální týmy jsou zvány k účasti na „BiskupCUPu“. Opět se uskuteční v sobotu před druhou nedělí adventní v tělocvičně 4. ZŠ v Plzni na Košutce (Kralovická 12). Hrát se bude klasický turnaj, v každé šestici musí hrát min. dvě ženy či dívky ☺. Název družstva a kontakt na kapitána nahláste na DCM do konce listopadu. Pro mimoplzeňské nabízíme možnost noclehu (nutno domluvit předem).

● Putování Kříže světových dnů mládeže v Plzni

Na začátku letošního adventu bude po ČR putovat Kříž světových dnů mládeže a druhý týden v prosinci zavítá i do Plzeňské diecéze — v úterý **9. prosince** v 19³⁰ bude na Večeru chval na DCM v Plzni, ve středu **10. prosince** pak 19⁰⁰ na studentské mši ve františkánské. V jednání jsou i další místa naší diecéze.

● Pout' důvěry — Taizé Silvestr v Praze 2014/15

I letos nás bratři z Taizé zvou ke slavení konce roku, **tentokrát do Prahy 29. 12.–1. 1. 2015!!** Na program bude společná modlitba, přednášky, bohoslužby a zpěv. Pokud tedy ještě nemáte žádné plány, moc vám doporučujeme vyrazit na Silvestra právě tam. A pokud byste se chtěli zapojit jako **dobrovolníci** (s příjezdem 27. prosince), ozvěte se nám na plzeňské DCM. Bližší informace o setkání najdete na internetové adrese www.taize.fr/cs

MALÝ PŘEHLED TERMÍNŮ

★ **Duchovní obnova** pro mládež s papežem Františkem a P. Kadlecem, OMI 27. 2.–1. 3.

★ **Zimní hory — Alpy** 11.–14. 3.

★ **Světový den mládeže v Plzeňské diecézi** — setkání biskupa s mládeží 27.–28. 3.

★ **IX. fotbal. BiskupCUP** Domažlice 13. 6.

★ **Diecézní setkání ministrantů** v Domažlicích 26.–27. 6.

★ **Kajaky v zahraničí** 1.–11. 7.

★ **Workshop 2015** 16.–22. 8.

★ **Tábor ministrantů** H. Blatná 22.–29. 8.

★ **Diecézní výprava mládeže** do Tyrolska 22.–30. 8.

★ **Diecézní pout'** do Teplé s programem pro mládež 4.–5. 9.

MALÉ OHLÉDNUTÍ

● Radost evangelia odstartovala

V úterý 21. října na DCM započal svou činnost nový seminář o. Vlastimila Kadlece na téma *Evangelii Gaudium*. Jak už název napovídá, hovořilo se (a hovořit se bude) o apoštolské exhortaci papeže Františka — *Radost evangelia*. První schůzka byla zatím hlavně informativní a k rozboru samotného textu jsme se příliš nedostali. Přesto jsme po pár Vlastíkových slovech k dané exhortaci pochopili, že to musí být teda „síla“. Napomáhal tomu i fakt, že se otec někdy až zajíkal, a když nenacházel vhodná slova, věty za něj dokončoval jeho rozzářený výraz v obličeji.

Příští setkání se koná **4. listopadu** v 18 hodin, přijďte se radovat s námi ☺

Petra

z DCM zdraví P. Kryštof & Petr

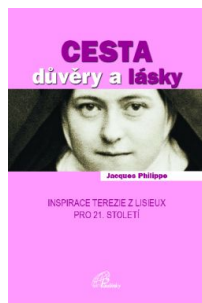
Nové knihy

Knihkupectví

Jungmannovo n. 18
110 00 PRAHA 1,
☎ 224 818 757,
objednavky@paulinky.cz, www.paulinky.cz

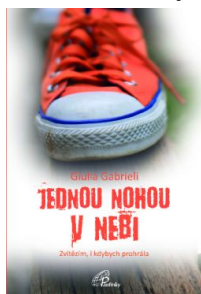
★ Jacques Philippe: Cesta důvěry a lásky

Inspirace Terezie z Lisieux pro 21. století
Na mnoha příkladech ze života svěťice je ukázáno, že některá její vnutnutí jsou cenná i dnes, zejména ve chvílích obtíží a zkoušek.

brož., 160 str., 179 Kč

★ Giulia Gabrieliová: Jednou nohou v nebi *Zvítězím, i kdybych prohrála*

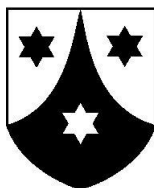
Silné, ale radostné svědectví čtrnáctileté dívky, která vážně onemocněla a po dva roky bojovala o život. I když věděla, že její boj bude asi marný, nesly se tyto dva roky ve znamení radosti ze života, umění vidět věci jinak, než je běžně vnímáme, a prohloubení její víry.

brož., 112 str., 135 Kč (vyjde začátkem listopadu)

★ Stormie Omartianová: Stormie *Příběh odpustění a usmíření*

Autorčino dospívání bylo poznamenáno fyzickým i psychickým týráním, což ji dohnalo k okultismu, drogám a tragickým vztahům. Jen krok od sebevraždy sdílí s námi bod zlomu a vypovídá o svém uzdravení. Nádherný příběh o tom, jak může Bůh vyvést život ze smrti.

brož., 255 str., 259 Kč (vyjde začátkem listopadu)

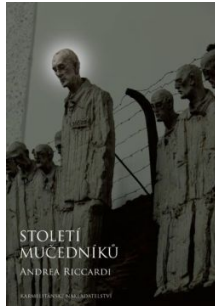

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz

Kostelní Vydří 58, 380 01
Dačice, ☎ 384 420 295

★ Andrea Riccardi: Století mučedníků

Autor se ponořil do archivu vatikánské Komise pro nové mučedníky a zpřístupnil čtenářům dosud nepublikovanou dokumentaci. Příběhy konkrétních lidí doplněné historickými souvislostmi přinášejí ořehová svědectví o mučednictví křesťanů ve 20. st. váz., 552 s., 499 Kč

★ Nello Scavo: Bergogliův seznam

Kniha pomoci dosud nepublikovaných dokumentů a svědectví odhaluje, jak nynější papež a někdejší provinciál jezuitů zachránil za vojenského režimu v Argentíně mnohé životy určené k likvidaci. Podnětem ke vzniku knihy bylo očerňování papeže

po jeho nástupu do úřadu. váz., 184 s., 199 Kč

★ Komiksová bible

První ucelené české vydání snad nejpobulárnější verze Bible v komiksovém zpracování na světě. Od roku 1978 vychází ve stále nových vydáních a jazykových mutacích. Zahnuje 233 biblických příběhů, zjednodušených, ale krásně vystihujících podstatu biblické zvěsti.

váz., 800 s., 599 Kč

Z biskupova diáře

1. 11.	19 ⁰⁰	Dolany, kostel sv. apoštolů Petra a Pavla, mše sv. s udělením lektorátu
2. 11.	19 ⁰⁰	Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje, koncert, Dvořákovo rekviem
3.–7. 11.		Castel Gandolfo, ekumenické setkání biskupů
8. 11.	17 ⁰⁰	Furth im Wald, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, pontifikální nešpory při příležitosti 25. výročí otevření hranic
10. 11.	9 ³⁰	Plzeň, Biskupství plzeňské, kněžská rada
	18 ³⁰	Plzeň, Měšťanská beseda, účast na promítání filmu „Největší přání“
12. 11.	16 ⁰⁰	Plzeň, Biskupství plzeňské, ekonomická rada diecéze
15. 11.	10 ³⁰	Praha, katedrála sv. Víta, mše sv., 25. výročí svatořečení sv. Anežky
	19 ⁰⁰	Moosbach, bohoslužba za oběti válek a násilí
17. 11.	13 ⁰⁰	Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje, mše sv. na poděkování za svobodu
	14 ⁰⁰	Plzeň, nám. Republiky, žehnání zvonů pro katedrálu sv. Bartoloměje
	15 ⁰⁰	Plzeň, U Branky, vernisáž výstavy k 17. listopadu
18. 11.	9 ³⁰	Praha, ČBK, zasedání SR ČBK
	14 ⁰⁰	Praha, KTF UK, vědecká rada KTF UK
19.–23. 11.		Řím, kongres hnutí a komunit
24. 11.	14 ³⁰	Praha, ČBK, setkání sekce hnutí a komunit
29. 11.	10 ³⁰	Plzeň, Biskupství plzeňské, žehnání adventních věnců
	16 ³⁰	Mrákov, kostel sv. Vavřince, mše sv. s biřmováním
30. 11.	10 ³⁰	Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje, mše sv. s přijetím do katechumenátu
	15 ⁰⁰	Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje, adventní půlhodinka
	18 ⁰⁰	Plzeň, nám. Republiky, rozsvícení vánočního stromu

Údaje jsou podle stavu v době uzávěrky, případné změny nejsou vyloučeny.

Jabok — Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická

Kvalifikace — Profesní a osobnostní formace — Křesťanský život

kurzy pro pracovníky farností, charit, církevních škol i širokou veřejnost

Kvalifikační kurzy:

Pracovník v sociálních službách (200 hod., od 5. 11., středy večer)

Pedagog — vedoucí zájmových kroužků (42 hod., od 8. 11., soboty)

Kurzy celoživotního vzdělávání: (další na www.jabok.cz)

Jednoduché, na přípravu a prostor nenáročné hry (6 hod., 7. 11.)

Vedení poradenských rozhovorů s dětmi a dospívajícími (8 hod., 13. 11.)

Možnosti komunikace ve skupině skrze hudbu, pohyb a výtvarnou činnost (8 hod., 21. 11.)

Křesťanské kořeny v evropské kultuře (6 hod., 22. 11.)

Kontakt: Petra Adámková, tel.: 603 330 793, email: cdv@jabok.cz, www.jabok.cz